

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

«Καταγραφή δυνατότητας εργαστηριακής διάγνωσης των παθογόνων που προκαλούν τροφιμογενή/υδατογενή νοσήματα και δεν επιτηρούνται μέσω του Συστήματος Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων στα νοσοκομεία της χώρας και αριθμός θετικών εξετάσεων για καθένα από αυτά, το έτος 2024»

1. Εισαγωγή

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Τμήματος Τροφιμογενών/Υδατογενών Νοσημάτων και Ασφάλειας Τροφίμων της Διεύθυνσης Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Πρόληψης Μεταδοτικών Νοσημάτων ζητήθηκαν αναδρομικά από τα μικροβιολογικά εργαστήρια της χώρας, πληροφορίες για τη δυνατότητα εργαστηριακής διάγνωσης των παθογόνων που προκαλούν τροφιμογενή νοσήματα και δεν επιτηρούνται μέσω του Συστήματος Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων (ΣΥΔΝ), εντός του 2024.

2. Μέθοδος - Συλλογή της πληροφορίας

Το πρώτο τρίμηνο του 2025 στάλθηκε ηλεκτρονικά στους διευθυντές των μικροβιολογικών εργαστηρίων των γενικών νοσοκομείων της χώρας¹, ένα δομημένο ερωτηματολόγιο προς συμπλήρωση. Οι πληροφορίες που ζητήθηκαν ήταν η ύπαρξη ή όχι δυνατότητας εργαστηριακού ελέγχου και διάγνωσης για τα κυριότερα παθογόνα που προκαλούν τροφιμογενή νοσήματα στη χώρα μας, καθώς και ο αριθμός θετικών εξετάσεων για καθένα από τα παθογόνα αυτά εντός του 2024.

¹ Δε συμπεριλήφθησαν τα ψυχιατρικά νοσοκομεία, καθώς και τα ειδικά νοσοκομεία που δεν έχουν παθολογική κλινική.

3. Αποτελέσματα

Από τα 113 νοσοκομεία στα οποία απευθυνθήκαμε απάντησαν τα μικροβιολογικά εργαστήρια των 94 νοσοκομείων (83,2%).

3.1. *Yersinia enterocolitica*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, τα 55 (58,5%) είχαν τη δυνατότητα εργαστηριακής διάγνωσης *Yersinia enterocolitica*. Από αυτά:

- 46 (83,6%) ανέφεραν ότι δεν είχαν καμία θετική καλλιέργεια κοπράνων το 2024
- 9 (16,3%) ανέφεραν ότι είχαν συνολικά 15 θετικές καλλιέργειες κοπράνων για *Yersinia enterocolitica*.

3.2. *Staphylococcus aureus*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, το 1 (1,1%) είχε τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου για τοξίνη *Staphylococcus aureus*, το οποίο ανέφερε ότι δεν ανίχνευσε την τοξίνη σε δείγμα κοπράνων ή εμεσμάτων.

3.3. *Bacillus cereus*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, κανένα δεν είχε δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου για τοξίνη *Bacillus cereus*.

3.4. *Clostridium perfringens*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, το 1 (1,1%) είχε τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου για τοξίνη *Clostridium perfringens*, το οποίο ανέφερε ότι ανίχνευσε την τοξίνη σε συνολικά 5 δείγματα.

3.5. *Giardia lamblia*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, τα 79 (84%) είχαν τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου για *Giardia lamblia*. Από αυτά:

- 50 (63,3%) ανέφεραν ότι δεν είχαν καμία θετική παρασιτολογική εξέταση κοπράνων το 2024 για *Giardia lamblia*

- 29 (36,7%) νοσοκομεία ανέφεραν ότι είχαν συνολικά 66 θετικές παρασιτολογικές εξετάσεις κοπράνων για *Giardia lamblia*

3.6. *Cryptosporidium parvum*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, τα 50 (53,2%) είχαν τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου για *Cryptosporidium parvum*. Από αυτά:

- 35 (70%) ανέφεραν ότι δεν είχαν καμία θετική παρασιτολογική εξέταση κοπράνων το 2024 για *Cryptosporidium parvum*

- 15 (30%) νοσοκομεία ανέφεραν ότι είχαν συνολικά 104 θετικές παρασιτολογικές εξετάσεις κοπράνων για *Cryptosporidium parvum*

3.7. *Entamoeba histolytica*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, τα 76 (81%) είχαν τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου *Entamoeba histolytica*. Από αυτά:

- 67 (88,2%) ανέφεραν ότι δεν είχαν καμία θετική παρασιτολογική εξέταση κοπράνων το 2024 για *Entamoeba histolytica*

- 9 (11,8%) νοσοκομεία ανέφεραν ότι είχαν συνολικά 36 θετικές παρασιτολογικές εξετάσεις κοπράνων για *Entamoeba histolytica*

3.8. *Rotavirus*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, τα 30 (31,9%) είχαν τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου για *Rotavirus*. Από αυτά:

- 5 (16,6%) ανέφεραν ότι δεν ανίχνευσαν τον ιό το 2024

- 25 (83,3%) νοσοκομεία ανέφεραν ότι είχαν συνολικά 625 θετικές εξετάσεις αντιγόνου του *Rotavirus* σε κόπρανα.

3.9. *Adenovirus*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, τα 29 (30,8%) είχαν τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου για *Adenovirus*. Από αυτά:

- 5 (17,2%) ανέφεραν ότι δεν ανίχνευσαν τον ιό το 2024

- 24 (82,7%) νοσοκομεία ανέφεραν ότι είχαν συνολικά 376 θετικές εξετάσεις αντιγόνου του *Adenovirus* σε κόπρανα

3.10. *Norovirus*

Από τα 94 νοσοκομεία που απάντησαν, τα 15 (16%) είχαν τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου για *Norovirus*. Από αυτά:

- 8 (53,3%) ανέφεραν ότι δεν ανίχνευσαν τον ιό το 2024
- 7 (46,7%) νοσοκομεία ανέφεραν ότι είχαν συνολικά 195 θετικές εξετάσεις

αντιγόνου του *Norovirus* σε κόπρανα.

4. Συμπέρασμα

Συνολικά, η δυνατότητα εργαστηριακής διάγνωσης παρασίτων που προκαλούν τροφιογενή/υδατογενή νοσήματα και δεν επιτηρούνται από το ΣΥΔΝ, είναι υψηλότερη σε σχέση με τη δυνατότητα διάγνωσης των ιών ενώ τα νοσοκομεία δεν έχουν τη δυνατότητα εργαστηριακού ελέγχου τοξινών τροφιογενών βακτηρίων.

Τμήμα Τροφιογενών/Υδατογενών Νοσημάτων και Ασφάλειας Τροφίμων

Μάρτιος 2025

Λέξεις-κλειδιά: εργαστηριακή διάγνωση, τροφιογενή νοσήματα, ιοί, παράσιτα, τοξίνες, Norovirus, Ελλάδα